

ծութիւններին հաշիւ չը կայ: Աւելի գովութեան արժանի են մեր երկրորդական տանուտէրները, նրա հայրն ու եղբայրը, որոնք ոչ պակաս վաս-սեցին մեր հասարակութեան: Մեղրեցիք էլ մի զարմանալի բնաւորութեան տէր են. եթէ մէ կը իրա իրաւունքը պաշտպանելու համար հալած-վում է տանուտէրից, իսկոյն չանթեր են թա-փում նրա վրա, թէ «տեղն է, քեզ ինչ, որ վատ բան արեց տանուտէրը. Ախիր ինչ գործդէ. քու բաժին վասը մի—երկու բուրք չէ, անխօս տուր, մինչև որ Աստուած սղորմած է»....

Մեզ զրում են ԱՍՏՐԱԽԱՆԻՑ հետեւալը: «Եկը հոգեոր դպրոցները ուսումնական տարվայ սկզբից մինչև այժմ մնացած են առանց օրինա-ւոր հոգաբարձութեան, միայն մի աշխարհական և մի հոգեորական են կառավարում նրանց: Հոգեոր կառավարութիւնը օգուտ քաղելով ժողովրդի անտարերութենից, ժողովը չէ կայացնում նոր և ուղարկում է առաջնորդ աշխարհական գործութիւնը՝ այդ անձն է հանրածանօթ Հօր-մուզտ Բասամ որ և. Պօլսոյ նախորդ Անգ-ղիական դեսպան Սլը և յըրտի հետ 40 տարի առաջ Հին-Կինուէի և Բարիլոնի հը-նութիւնները խուզարկած է: Պ. Բասամ՝ կառավարութենէն երկու տարուան համար զօրքերի թիւը հասցնել 80,000-ի: Այս բոլորից երեսում է, որ ջունասատնը մտա-դիր է վճռողական գործողութիւնները ըսկ-սել: Դժուար է ենթադրել որ դիպլոմա-տիական ձնշումները կարողանան արգելի:

Այսքանով զարժառ ասս լուշ ընդուր գր՝
պարզվեց, և մեր տանուտէրը, որ փողոցումն
պահանջում էր, թէ ևս ինչպէ ևմ անտանելի,
թող բացատրեն, ես այսքանը միայն կարողա-
ցայ բացատրել, որոնց մէկն էլ կարօտութիւն չու-
նի վերաստուգիւլու, որովհետև նամակիս մէջ
տեղ չեն ունեցել անձնականութիւն, կիրք և այլն.
այլ մի դառն ճշմարտութիւն, վերաբերված մեր
ողորմելի հասարակութեան ներկայացուցչի ճար-
պիկութիւններին:

—

Այս օրերս հրատարակվեցաւ Թիֆլիսի Ա-

ֆունտը 4½ կոպ., ֆունքը մէջ բրած ացր
ֆունտը առաջին տեսակի 6½ կոպ., երկրորդ 5
կ., լաւաշներ առաջին տեսակի 7½ կ., երկրորդ
6 կ., երրորդ 5½ կ.: Տաւարի մսի ֆունտը ա-
ռաջին տեսակի 10 կ., երկրորդ 8 կոպ., ֆլույտ
16 կոպ., ոչխարի մսի ֆունտը 10 կոպ., խոզի
մսի ֆունտը առաջին տեսակի 11 կոպ., երկ-
րորդ տեսակի 10 կոպ.:

Ա. Մարտիրոսի անցի տպարանում Նիկողայոս Ա-

գրութուարք, Դոկտոր Առաքեած Բաշ-Հովհան-
նաւորվելուց: Վործը այնպիսի զիրք է ստա-
ցել, որ անպատճառ պէտք է կատարի
բերլինի կօնֆերենցիայի վճիռը: Թագաւորը
և խոշոր գամեր դուրս բերուեցան հողա-
կոյտերու տակէն, և ի վերջոյ յղկեալ փայ-
լուն սև քարերէ կառուցեալ մի հոյակապ
շնչելի մնացորդները երևան եկան, որոնց
բայց նա չի արձակի յունական զօրքերին, մին-
չեւ Յունաստանը ըլ ստանայ Լպիրոս և թէս-

բակութիւնը, որ նա բաւական համարի այսքան երկարօրէն քնելը. հասկանայ իր իրաւունքները, գէթ օրինակ առնելով դրացի հասարակութիւններից, չը վախճանայ տանուաէրի ինտրիկաներից, որ և հասկանայ, որ բանակալի դարձ անցել է, և ընկած հասարակութիւնը վերականգնելու համար նոր տանուաէրի օրինաւոր ընտրութիւն թող անէ, այն առածի համեմատ, թէ զաւէ որ մի հնդկաստանցի փշանայ, քան բոլոր չնդկաստանց:

Մայրաքաղաքի լրագիրները պաշտօնապէս հաղորդում են որ Երևանի և Քութայիսի նահանգների վարժապետանոցները բարձրագոյն հասամականանը,

*** տատված են։

Ընթերցողին արդէն յայտնի է հեռագրից որ ազի վրա ակցիզը նորերումս վերցվեցաւ Ուսուատանում բարձրագոյն հրամանով, բոլոր ռուսաց լրագիրները մեծ գովասանքներով են խօսուած աւարտած և պատճենաց առ մի մինչութեամբ կիմանամք թէ Պարունայք Առաքել Խնտամեան և Յովսէփ Քարաքոչեան որք մայրաքաղաքիս երկրաշափական (Փոնզ է շօսէ) վարժարանին մէջ իրենց ուսումն աւարտած և վկայական ստացած մինխստներից մէկը մի քանի քաջալերական խօսք արտասանէր յունական խնդիր վերաբերութեամբ, մանսաւանդ որ մի քանի պետութիւններ սաստիկ ձնշում էին գործում գէորգ թագաւորի վրա, որ նա փո-

Ապա անգամ յայտնել ենք մեր թղթակիցներին, որ իրանց նամակները որքան կարելի է պարզ գրեն և տողերի մէջ փոքր ինչ լայն տեղ կուս Սալիխսի խմբագրութեամբ «Պոլյրայ ՅԵՅ Թողնեն» Երրեմի սուայշում են այնպիսի նամակներ, որոնց մեջանը այնքան գունտտ է, որ բոլորովին չէ կարդացվում:

Մեզ հազորդում են, որ ԹԻՖԼԻՍԻ վաճառական կառավագելիուն չը կայ: Վերմանական գեսազնը կառավագելիուն չը կայ: Վերմանական գեսազնը կը մնայ Աթէնքի մէջ գոնեա վեց ամիս և Ազարեան՝ Պատրիարքական տեղապետութիւն պիտի ընէ:

Էսէկուան Աէսէնձորի մէջ կը կարուամը համար կառավագելիուն չը կայ: Վերմանական գեսազնը

կանոնից մինը Ս. Տ. Ա. իրը թէ մի շնծու պարտանուրհակ է շնել ուրիշ մի վաճառականի, Ա. Ե-ի վրա, ութ հազար բուրդ գումարի, որ կանխիկ վճարած է, առաջին պահանջմամբ ստանալու պայմանով. Ասում են որ հասարակ թղթի վրա գրված պարտանուրհակը ճշմարիս ստորագրված է Ա. Ե-ի խնկական ձեռքով, միայն

«Մշակի» խմբագրատունը բաց է ամեն օր, բացի կիրակի օրերից, առաւ օտեան 10 ժամից մինչև 2 ժամ և երեկոյեան 4 ժամից մինչև 6 ժամ:

Կը քննվի այս զեկանմբերի հ-ին, բոլոր վաճառականները վագդոված են:

ԵՇԵՐԻՆ ՏԵՍԱԹՎՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ ՏԵՍԱԲՈՒԺԻՄ

բուսը բաղկացած է 8 անձնաբներից, չորս
կանանցից և չորս տղամարդիկներից, Նրանք
տալիս են կօնցէրաներ և բալէտներ։ Մանաւանդ,
ինչպէս երեսում է, ամեն տեղ մեծ փուրօր է արել
38 դանդակների վրա ածած մեծ կօնցէրառը թէ
կանայք և թէ տղամարդիկ պար են դալիս այլ
և այլ պարեր։ Այդ խումբը, ինչքան կարողա-
ցանք ծանօթահրալ լրագիրների քննութիւններից,
մեծ հոգակ ունի և ամբողջ աշխարհի ամենաե-

նրանց գլխաւոր ոյժերը և միայն մի զօրաւ-
բաժին ուղեղորվեցաւ քաղաքը գրաւելու հա-
մար: Դերվիշ-փաշա անձամբ կարգողութ-
էր զօրքերի շարժումը, սյնպէս որ թիւր-
քաց զօրքերի և չերնօգօրցիների փոխա-
դարձ գործողութիւնները ամենաբաւակա-
նացուցիչ կերպով կատարվեցան: Այս հան-
գամանքը մեծ նշանակութիւն ունի, որով-
հետեւ տեղացիները կը հասկանան, որ չեր-
նօգօրցիներին ընդգիմադրելու փորձը անա-
ջող հետեւանքներ կունենայ: Խակապէս գը-
րաւած երկիրների մէջ ոչինչ միջոց չը կայ
ապստամբվելու համար: Ուղղինիօի ազգա-
բնակութիւնը 6000 մարդ է կազմում և
այդ թւից գեռ շատ կը պահասի, երբ կը-
սկսվի դրանց գաղթականութիւնը: Չերնօ-
գօրիական կառավարութիւնը խոստացել է
բնակիչներին, որ նրանք պատասխանատու
չեն լինի իրանց անցեալի համար և այդ
խոստամունքները պահպանվել են մեծ պետու-
թիւնները:

Ցէտինիէից «Polit. Corresp.» լրագրին հազորդում են, որ ալբանցիների և թիւրքերի մէջ եղած կռւի ժամանակ վիրաւորվածները բերված են Դուլցինիօ և Ակուտարի։ Արբ Դերվիշ-փաշա գրաւեց Դուլցինիօ, ալբանցի բնակիչները իրանց ընտանիքներով դուրս էին եկել քաղաքից։ Այժմ այդ ընտանիքները վիրադառնում են և ըսկում են իրանց սովորական պարագմունքները։ Դուլցինիօի բնակիչները թշնամաբար չեն վերաբերվում չերնօգորշիներին։ Բնակիչներից ելված են նրանց զէնքերը։ Դուլցինիօն յանձնելուց յետոյ Դերվիշ-փաշա ուղևորվեցաւ Ակուտարի, որտեղից նա իր զօրքերով կերթաց Լալիրու։

Ա. Փօլսից „Times“ լրագրին հաղորդում են, որ Գուլյինիօն չերնոգօրցիներին յանձնելու ըստը բաւականութիւն պատճառեց հասարակութեան բոլոր դասակարգերին: Մինչև անգամ սութանի պալատի մէջ հաւանում են Վերվիշ-փաշայի բռնած ընթացքը, մինչդեռ մի քանի ամիս առաջ նրա գործողութիւնները կատարելապէս կը դատապարտվէին: Դժուար է գուշակել, թէ ի՞նչ շարժառախթներից փոխվեցաւ պալատի նախկին տրամադրութիւնը: Ողթակցի կարծիքով այդ փոփոխութեան պատճառը մի կողմից Ալբանական միութեան բռնած կառածաւոր ընթացքն էր, իսկ միւս կողմից

զունաստանի պատերազմական պատրաստութիւնները։ Ալբանական բէյերի անհնարդանդութիւնը և նրանց ժողովների կազմելը այնպիսի տեղերում, որտեղ թիւքաց կառավարութիւնը նրանց վրա չէր կարող հսկել, կասկածանքի առիթ տուին Բ. Պ. բանը։ Յունաստանից ստացված աեղեկութիւններն էլ բաւական անհանգստացնող բնաւորութիւն ունեն։ Ենչպէս երեսում է, չելլենական կառավարութիւնը մատզիր չէ չհուեհել մեծ պետութիւնների խորհուրդներին և կամենում է պատերազմ սկսել չպիրոսի և թէսսալիայի մէջ արդէն ճշմարտվում են ապստամբութեան նշաններ և շատ տեղեր՝ անպատճե կատարվում են սարսափելի աւագակութիւններ։ Այս հանգամանքները ի նկատի ունենալով, սուլթանը կամենում է գործը տւելի շուտով վերջացնել, քան թէ Յունաստանը կաւարտէ պատե-

բազմական իր՝ պատրաստութիւնները։
Խոտալական մինիստրութեան օրգան «Diritto» լուսպիրը, արծարծելով ու ուղինիօն ջերմոգորիային յանձնելու փաստը, ասում է, որ դա ապացուցանում է եւրօպական համաձայնութեան իրականութիւնը։ Արագի կարծիքով, եւրօպական համաձայնութիւնը ստիպողական ամենալաւ միջոց է թիւրքայի դէմ։ Պետութիւնները պէտք է

ն այդ համաձայնութիւնը, որով
շատ բան պէտք է անել Արե-
աթ է մինչև անգամ լաւա-
շաստանի վարչութիւնը,
մենայնիւ այդ երկիրը ա-
ռագագայի արժանի է ե-
իւնները պէտք է օգնէին
ին Հայաստանի վիճակը
ելու համար։ Յունաստանի
ըլ ավագանութիւնը

ՆԱՄԱԿ ԹԻՒՐԲԻԱՑԻՑ

4. *Polish*, 22 *English*, 80

յուսահասիլ, ահա այն լրջանակը, զեկերինք անդագար, Այսօր կը պատհայկական ինքնօրինութիւնը ծափաղը Հայաստան անմիջապէս բնաջինջափը կը տիրէ, Եւ մեր այս վիճակը չէ, երբ մեր ուղեցոյցը դիւանագիր ու մենք դիւանագիտութեան ինչ գիտեր, Ի՞նչ եղան երեք հարցերու երն, Նոր կապոյտ տեսր մը կը հրա-
Անգղիա, որ նորագոյն տեղեկութ պարունակէ մեզ նկատմամբ, ահա յածնիս, Գերմանիա Թիւրքիոյ պաշտուի երեսել. Տուլցնեօյի ինպիլն կարլուծուի և շատ հաշվւներ տակն ու միացեալ նաւատորմիզը կը պատրաս- նալ Աղրիականէն. Եթէ կէտ մը կայ ակին մէջ Թիւրքիոյ ամեն կարգի ժո- միասին գոհ ընէ, այդ ալ օսմանիեան յանկարծ բարձրանալն է և տնտե- ս բարելաւ վիճակի մը յոյսն կամ թէպէտ և Թիւրքիոյ զրամական ուժը հանելուկ մէ, բայց և այնպէս Առակերպեան, նոր տեսառանի մը

թատերական սոր տասմարար ու գ
տուշինք թէ իրական փրկութեան մը
ու նշմարնք։ Սպասենք այս հարցին
մը առնելուն և շարունակինք մեր
դիրներով զբաղիլ։
ութիւնը ցոյց տուաւ թէ մեր կենարօ-
կան զբութիւնը բարեկոխութեանց
և բաւական աշխատութեամբք այդ
թիւններն պատրաստուեցան։ Ազգ-
ուանեց զանոնք և յանձնաբարեց Պատ-
ցա գործադրութիւնը։ Այս նոր դրու-
թագլարանական անպատճեռթիւններ
նալ և Պատրիարքքը զայն իւր ամբող-
ընդունելու համակարծիք չըլլալով
ը կրցաւ մերժել, վասն զի երբեմն
ած էր թէ ազգային կենսական պէտք
ինակ և այս եղանակաւ կազմակեր-

լութեան համեմատ Պատրիարքը վար-
ստենապետ մը կը կընսորէ և նա իրեն օ-
ց առնելով ի իւրաքանչիւրին պաշտօն
ոցնելով կը կազմէ ազգային վարչու-
թարիարքը այս կարենոր գործը յանձնեց
ն Տիգրան էֆէնդիի. Եռաւուֆեան է-
լային գործոց ներքնապէս տեղեակ,
ն Ազգ. Ժողովոյ ասենապետ, Թիւր-
դաստաւորներէն մին, զեւսպանական
ու ծանօթ, Բ. Կրան պաշտօնէից
կան յարաբերութիւնն մէջ, բայց ոչ
բարի աջրազուկը նկատուած, ճարպիկ
ո, ազգային քաղաքական խնդրոց մէջ
ունենալն անյայտ, ունի ողջ գաղա-
բայց իրականութիւնն ու իւր փա-
րբեմն իրաբու հետ կը չփոթէ, սի-
արգուած, բայց ոչ ջերմ պաշտպան,
ոկառակորդ ունեցող ներկայ պարա-
պեմ ըլլալու յարմարագոյն անձը նը-
ւ իր ընկերակիցներն ընտրելու մա-
ժաւարաւթեանց հանդիպեցաւ, ոյնողէս
նէինք, թէ սիսալ չէ արդեօք այն կար-

մեն հայ պաշտօնի կը փափագի, կամ
է որ ամենքն ալ առաջին պաշտօ-
կուզն. վերջապէս Ազգ. Ժողովը
ընտրութեանց, Մատթէոս եպիսկո-
պիան կրօնական խորհրդական. երի-
այց խոհական անձ, ջերմ նախանձա-
ղեցոյ իրաւանց և բարեկարգութեանց,
կառակորդ ունի քան բարեկամ, թէ-
ններուն թիւը նուազիլ և վերջիննե-
ղալ սկսած է. մեզ անծանօթ է թէ

ուէս ու Մատթէոս ներքնապէս որչափ զ
սիրեն։ Խղմիրլեան իր պարտականութիւն
լաւ ըմբռնող և կատարող անձ մ'է, և ա
ռած է նկեղեցականաց բարեկարգութեան
վիր մը պատրաստել, զոր շուտով Պատ
քի հաճութեամբ կը ներկայացնէ
դուխոյ։ Առսուժեան էֆէնդի Մատթէոս
սի ընտրութեամբը աղեկ զիրք մը կը ստ
դ. Ժողովոյ մէջ և Պատրիարքի հատ ուն
արերութեանց մէջ վարպետ կերպով է
ոժիլ։ — Կրթութեան պաշտօնէութիւնը
անձնէ Մամիկոնեան Միքայէլ էֆէնդիի
որական պաշտօնէութեան ա. թարգման
տելու տրամադիր անձ մը. սակայն

թէ թէ ինչ սկզբունքներ ունի նա կրթութեան մէջ, կամ թէ երբէք այդպիսի հարցումնախրած է, Տնտեսական գործոյ պայման է պ. Գարեգին Մելիքեան, փաստաբարերութեանց (դեսպանատան) պաշտօն Միքայէլ Մոմենեան, բաւական տարեց, ինձ, բայց սեղանաւոր, Դատական գործութէ է պ. Սերովի Ազնաւորեան, փաստամնած, ծերուկ և բարեսիրատ Խակ Ներքին հոգն ատենապետ է Փէնդին ինքն կը ստապէտ շատերուն փափագն էր որ Տիգրան ատենապետութեան հետ ուրիշ պաշտօնութեան նույն առաջարկութեան մէջ այդպիսի առաջարկ է առաջարկութիւնն է ու առաջարկ անաշխատ քննադատել, առանց նաև ձնական յարաբերութեանց բարեկամական

Ա թէ թչնամական։
Այսուհետեւ մէջ Բ. Դրան պաշտօ

Դ կը տեսնենք, Ազգ. Ժողովը իրեն դւռվագանքուն պաշտօնեայներ ընկելէ կը դադր ն մը հակառակն էր:

Յահանի, Աերվիչնի, Ալանեանի կը յարեմ-Գուլի պ. Յարսթիսն, որ առևտրաձեռներ ունենաւի:

ժամանակ պահ մը մտածեց Մագսուտ
յը ընտրել առենապետ և երկու նիստ
դ ընտրութեան, քուէներն կիսուակէս
ւած էին, Մերիէմ.Գուշի մեծամասնու
դունեց, Զեմք գիտեր Ախմօն պէյ որքա
ւնակ է ժողով մը կառավարելու, բայց
տրելի ներկայացնողներն քաղաքական
ա մը ունէին, Ախմօն պէյ նախարարա
ւ յարաբերութիւններ ունի և մասնաւոր
անհուզ Նէզիմի մտերիմն է, ինքն դրա
կափակ անձ մ'է, ազգին և Դրան հետ յա
ւթեանց լաւ միջնորդ մը կրնար ըլլաւ
ողիրներ բարեկամութեան չնորդիւ և ան
ն ազդեցութեամբ կը լուծուին հու
արիարքարանը կէս—պատերազմական վ
ջ է Բ. Դրան հետ, և քաղաքականաւ

րկայ սրբագիշտուով այս գլուխ օգա
ները Երեսփոխանաց ոմանց կարծէօք
յի ընտրութիւնը այս առթիւ օգտակար
ալ, և Միհրիէմ-Գուշի, որ չատ կարող
է, իբր երկրորդ ատենապետ արդի մաս
ուայութիւններն կրնար մատուցանել,
բեկ թէ ար մատական գաղափարներ
ժողովին վրայ կը փչէ Այդ հովը փիշ
զովրդին վրայ կը փչէ, եթէ հաւատանք
բներուն, որք կըսեն թէ մը քանի քաշ
ոք գլուխ հայ երփասարդներ անխոհեա
րու համար ոստիկանութեան կողմէ ձերք
ած են. ստոյգ ըլլալը կամ չըլլալը չեն
որ, միայն սա գիտենք թէ ոստիկանու
պշտօնեացն երեսակայական երկրութիւնով
դնի և կը կարծէ թէ Հայկի և Վարդանի
բներն են հայկական հարցի պատճառ
սինայ կը հալածէ զանոնք ուր որ ս
ափաճառներն կը ձերբակալուին և խիստ
գինութեանց կենթարկուին Այդ անմեղ
բներն 25 տարիէ ամեն տեղ կախուած
ոք կը մոտածէր յեղափոխական գաղափ
ծայել նոցա կարծես թէ բաւական չէ կ

գլուխեան զարողական միջոցները, մեր թ
ու ոմանք այդ թիւը կուզեն ստուարաց
նց գիւտերութը, և հազորդեցին թէ Սոյ
չ կաթողիկոսը վիճուորական հսկողու
թքե կ. Պօլիս կը բերուի.

Այդ լուրը բաւական յազմունք պատճ
ոց անհիմն ըլլալը շուտ իմացուեցաւ. Ս
լսեմք, թէ կաթողիկոսը արտարե Պօլիս
յ. կըսուի, թէ Սզգ. Վարչակիւսն հետ
նի և իրը թէ Պատրիարքարանը Կիլիկիո

բար- մական վարչական խնդրոյ մէջ իւր իրաւասու-
նեան սահմանէն գուրս ելած է. Ուժանք
ողէն Սսական խնդրոյ մը ծագումը թէպէտ կը խօ-
սեն, բայց այդ լուրը ստէպ ելած է, անհիմն
բան մ'է. Իսկ կառավարութիւնը Կաթողիկոսի
Պօլիս գալուն անտարբեր չէ. Ատենէ մը ի վեր
է Կիլիկիոյ կողմի ժաղովարդներն կառավարու-
թեան հետ աւելի օրինաւոր յարաբերութիւններ
հաստատած են. իրենց եղած հարցմանց պա-
տասխաններու կերպը զիտեն և զեղծմանց դէմ
կը կանոնաւորապէս կը խօսին: Տեղական իշխա-
փի- նութիւնը կը զարմանայ թէ երբ նոքա այս
աշ- բաներն սորմեցան, և եկեղեցականաց մատը կը
չ ոք նշմարէ: Եվ վաղուց անտի կառավարութեան սո-
վան վարութիւնն է, որ քիչ շատ արթուն հովիւններն
շերն ամբաստանէ և պաշտօնանկ ընելու հետամուռ
շտո- ըլլայ:

Արդէն վերջերս Մուշի Առաջնորդը ամբառ-
տանուեցաւ, թէ տեղական կառավարիչներէն մին
ժողովուրդի ձեռօք ծեծել տուած է. այս օրերս
կամբաստանուին Մուշի ուրիշ վարդապետներ,
իր թէ նոքա ալ կառավարիչներ ծեծել տուած
են Այս կարգէն է նաև Սեբաստիոյ առաջ-
նորդին խնդիրը. Սեբաստիոյ մէջ հայու մը
սպաննուելուն առթիւ կառավարութեան պաշտօ-
նատունը կանարգուի հայ Երիտասարդաց կողմէ
կառավարիչը տեղական Ազգ. վարչութեան ան-
դամները կը ձերբակալէ և կամբաստանէ զա-
ռաջնորդը իր գրգռիչ խոռվութեան. Բայց
Պատրիարքարանի գժուար չէ հաստատել, թէ
առաջնորդը պէտք եղած խոհեմութիւնէն չէ շե-
ղած. Բայց թէ ինչ պէտք ընել, եթիւ կառավա-
րութիւնը հայ մը սպաննողներուն պէտք եղած
պատիճը չը անօրինէր:

Կառավարութեան պատասխանը պարզ է. եթե
մարդասպանը մահմետական է, պէտք է դնա-
ազատ թողուլ - և հոս մեր աչքերուն առաջ-
յացնի ապացոյցը կը տեսնենք. Վելի Մէհմէ-
մէտի գործը դեռ չաւարտեցաւ, թերես յիշենք
թէ այդ անձը սպաննեց Ռուսիոյ զեսպանատան-
բարձրաստիճան զինուորական մը, Քօմիջուո-
չակառակ բոլորը զեսպանաց բոզսքներուն կա-
ռավարութիւնը դեռ զնա չը պատեց, Ըստ
թէ խենդ է, բայց բժիշկներու ժողով մը կազ-
մուեցաւ, որ թէպէտ ճնշման ներքե էր, բայց
և այնպէս յայտարարեց թէ Մէհմէմէդ ոչ միայ-
խենդ չէ, այլ շատ ալ խելօք է. Զինուորակա-
ատեանը կամայ տկամայ մահապարաւութեա-
վճիռ տուաւ, բայց գործադրութիւն չեղաւ
Դեսպանք վերջնական ծանուցագիր մը տուի-
և այժմ ոստիկանութեան պաշտօնեայն կը պա-
տասխանէ թէ այդ մարդը խենթ է և պէտք
հիւանդանոց խրկել. Արդ երբ երօպական բոլոր
զեսպանք կարող չն յայտնի մարդասպան մը
պատժել տալ, որովհետեւ մահմետական է, ա-
երեակայեցեք. թէ ինչ կըլլայ խեղճ հայո-
համար.

զուլին, մաշուաս սոր օքէնքներ կը հրատարա
կուլին անոնց համար, որք Տ. Դրան շահուց հա-
կառակ կիրան շարժիլ, և երկրին ամբողջութեան
դպիկելու գաղափար կունենան. Այս օրինաց մէ-
շատ կէտեր կան, որ թրքական տեսակէտով առեւ-
լորդ չեն սեպուիր, բայց եթէ ի հարկին քիչ մը-
ընդարձակ մեկնութիւն արտւի անոնց, մընչեւ խա-
մեր ազգային պաշտօնեաներն աշ նորա կրնա-
ենթարկուիլ: Բայց ուր են այն օրէնքներն, որ
երկիրը քանդող, ասպատակող առաջակներու վե-
րաբերին, որ կարենան զսպել քրւգերն, որ
ասլական երկիրները կործանման կը հասցնեն
Քրդական միտւթեան և ասպատակութեան վրա
գուք քան զմեզ աւելի տեղեկութիւն կրնա-
ունենալ. չտո հաւանական է որ միջազգային
նորանոր խնդրոց տեղի տայ այդ ապատամբութիւն-
ըսուած ասպատակութիւնը: Առաջմու յայտնի է
որ դա սոսկալի հարուած մէ Հայաստանի հա-
մար սովու հետ միասին, և մի և նոյն գաղտն
կամ լաւ ես յայտնի մասն է, որ կը գործէ: Խն-
օգնութիւն պիտի ընեն մնը այս եղարց, որ
քաղաքական դիտաւորութեանց զո՞ւ կերթան
Արդեօք թրքական Հայաստանի և պարտկական Հա-
յատանի հայոց մէջ խորութիւն պիտի տեսնենք
Արդեօք այդ տարալազաներն առանց իրենց զի-
տութիւնն Հայաստանի քարեկարգութեանց հո-
մար մարտիրոսներ չեն ըլլար. ուրեմն չը մտա-
ծենք մեր Պարսկաստանի եղարց ձեռք կարկա-
ռել:

Հայկական գույքի մասին պարագաներ և առաջարկ առ ազգային հայության կողմէ